

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев1 18/2019
03.10.2019. године

Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обоје из ..., чији је заједнички пуномоћник Весна Живковић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Милоје Коњевић, адвокат из ..., ради исплате разлике у заради, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3652/14 од 23.10.2014. године, у седници већа одржаној дана 03.10.2019. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 3652/14 од 23.10.2014. године и предмет враћа истом суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Бору П1 96/14 од 09.07.2014. године, која је исправљена решењем Основног суда у Бору од 14.08.2014. године, ставом првим и другим изреке, делимично су усвојени тужбени захтеви тужилаца, па је обавезан тужени да им исплати разлику у заради за период од маја 2008. године закључно са септембром 2009. године и то појединачне месечне новчане износе са законском затезном каматом почев од доспелости сваког до исплате, све ближе наведено у тим ставовима изреке, док је у преосталом делу по том основу њихов тужбени захтев одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилаца, па је обавезан тужени да им на име дела регреса за 2009. годину исплати и то тужиљи АА износ од 12.914,86 динара, а тужиоцу ББ износ од 13.925,80 динара, оба износа са законском затезном каматом почев од 01.01.2010. године до исплате. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у износима по 90.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3652/14 од 23.10.2014. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Бору П1 96/14 од 09.07.2014. године, исправљена решењем тог суда од 14.08.2014. године, у усвајајућем делу изреке под ставом један и два и у ставу три и четири изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужилаца за исплату разлике у заради и дела регреса за 2009. годину са каматом у целисти и тужиоци су обавезани да туженом солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 72.950,00 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења до исплате (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено преко пуномоћника изјавили жалбу због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је пресудом Рев2 313/2015 од 02.12.2015. године одбио као неосновану ревизију тужилаца изјављену против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3652/14 од 23.10.2014. године.

Уставни суд је у одлуком Уж 2724/2016 од 19.06.2019. године, а по одржаној седници већа 04.04.2019. године, у поступку по уставној жалби АА и ББ, обоје из ..., донео одлуку којом је ставом другим изреке усвојио уставну жалбу подносилаца и утврдио да је пресудама Апелационог суда у Нишу Гж1 3652/14 од 23.10.2014. године и Врховног касационог суда Рев2 313/2015 од 02.12.2015. године повређено њихово право на правично суђење зајемчено чланом 32. Став 1. Устава, па је ставом трећим изреке поништио пресуду Врховног касационог суда Рев2 313/15 од 02.12.2015. године и одредио да исти суд донесе нову одлуку о ревизији подносилаца уставне жалбе из тачке два изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3652/14 од 23.10.2014. године.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11, 49/13 – УС, 74/13 – УС, 55/14 и 87/18 – у даљем тексту: ЗПП), који се примењује на основу члана 506. став 2. истог закона и оценио да је ревизија тужилаца основана.

Према чињеничном стању на којем су засноване нижестепене пресуде, тужиоци су били у радном односу код туженог у периоду од маја 2008. године до септембра 2009. године. Између ГГ као продавца и ВВ као купца, дана 15.04.2008. године закључен је уговор о купопродаји имовине туженог. Чланом 4. тог уговора, утврђена је обавеза туженог као купца да прими у радни однос 154 радника и са њима закључи уговор о раду на неодређено време. Сагласно Закону о раду, тужени је морао да поштује затечена нормативна акта са важношћу од једне године од дана закључења тог уговора. Тужиоци су парнични поступак ради исплате разлике у заради и регреса за спорни период покренули пре доношења решења од стране Привредног суда у Зајечару Ст 35/2010 којим је дана 12.02.2010. године отворен поступак стечаја над овде туженим, због чега је решењем Основног суда у Бору од 16.02.2010. године поступак прекинут, а потом настављен решењем од 29.07.2010. године када су списи уступљени Привредном суду у Зајечару, као стварно и месно надлежном суду. Привредни суд у Зајечару је решењем од 29.10.2010. године обуставио поступак стечаја над стечајним дужником јер је решењем од 21.09.2010. године потврђено усвајање Плана реорганизације поднетог 09.07.2010. године од стране стечајног управника. Тужиоци су поднеском од 21.07.2010. године обавестили поступајући парнични суд да су им закључком Привредног суда у Зајечару Ст 35/10 од 29.06.2010. године призната потраживања у ближе означеним износима, а да су за оспорена потраживања упућени на парницу, те да су тражили наставак поступка. Међу парничним странкама током парничног поступка искључиво је била спорна чињеница везана за начин обрачуна оспорених потраживања. Висина мање исплаћене зараде и разлика мање исплаћеног регреса за оба тужиоца утврђена је економско-финансијским вештачењем.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужилаца делимично основан, примењујући Колективни уговор туженог као преузети акт који се примењивао и по истеку рока од годину дана до дана ступања на снагу Правилника о раду.

Одлучујући о жалби туженог, другостепени суд је у смислу одредбе члана 167. Закона о стечају, те применом правила о терету доказивања из члана 228. у вези члана 231. ЗПП, закључио да тужиоци који траже исплату доспелих новчаних потраживања до усвајања Плана реорганизације, до окончања поступка нису доказали да се ради о потраживањима која нису обухваћена овим планом реорганизације, нити да се та потраживања заснивају на Плану као једино могућем оквиру намирења, већ искључиво на одређеној правној и чињеничној ситуацији, која је постојала пре наступања последица отварања стечајног поступка и у време примене одредаба уговора о раду и општих аката, због чега је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбене захтеве тужилаца.

По оцени Врховног касационог суда, побијана другостепена пресуда је заснована на битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП у вези чл. 228, 230. став 1. и 231. ЗПП. Наиме, у конкретној ситуацији када су тужиоци за оспорена потраживања упућени на парницу закључком Привредног суда у Зајечару, због чега су и тражили наставак парничног поступка, а да је током првостепеног парничног поступка међу странкама искључиво била спорна чињеница везана за начин обрачуна оспорених потраживања, као и да је жалбеним наводима туженог оспорена искључиво правилност закључка првостепеног суда о мање исплаћеној заради и накнади трошкова регреса, и да тужени није истицао чињеницу постојања Плана реорганизације, нејасни су разлози другостепеног суда зашто је терет доказивања пребацио на тужиоце налазећи да они до окончања првостепеног поступка нису доказали да се ради о потраживањима која нису обухваћена Планом реорганизације, нити да се спорна потраживања заснивају на Плану као једином могућем оквиру намирења.

Такође, ревизијом побијана пресуда другостепеног суда је заснована на погрешној примени материјалног права, због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено, будући да је другостепени суд, иако је жалбеним наводима туженог оспорена искључиво правилност закључка првостепеног суда о мање исплаћеној заради и накнади трошкова регреса, први пут изнео став о значају решења о потврђивању усвојеног Плана реорганизације као правно релевантној чињеници, те применом правила о терету доказивања одбио тужбени захтев тужилаца, налазећи да они до окончања првостепеног поступка нису доказали да се ради о потраживањима која нису обухваћена Планом реорганизације, нити да се спорна потраживања заснивају на плану као једином могућем оквиру намирења, дакле, иако на те чињенице није указивао тужени, нити другостепени суд када је претходну првостепену пресуду укинуо и вратио првостепеном суду на поновно суђење.

Стога, по оцени Врховног касационог суда, другостепени суд није могао без отварања главне расправе да уведе као правно релевантну чињеницу потврђивање усвојеног Плана реорганизације, будући да је на тај начин онемогућио тужиоце да се о истом изјасне, на шта основано у ревизији тужиоци и указују уз достављање извода из Плана реорганизације, управо истичући да је наплата предметног потраживања условљена исходом парнице, а да та чињеница није била ни спорна током првостепеног и другостепеног парничног поступка.

Другостепени суд ће у поновном поступку одлучивања о жалби туженог имати у виду примедбе из ове одлуке Врховног касационог суда и одлуке Уставног суда, те ће, водећи рачуна о правилној примени материјалног права и

правила о терету доказивања, донети нову на закону засновану одлуку, за коју ће дати довољне и јасне разлоге.

Из изложених разлога, одлучено је као у члану 416. став 2. ЗПП.

Укинута је и одлука о трошковима поступка јер иста зависи од коначног исхода спора у смислу одредбе члана 165. став 3. ЗПП.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић